

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 557/2013

(2013. gada 17. jūnijs),

ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku attiecībā uz konfidenciālu datu pieejamību zinātniskiem nolūkiem un ar ko atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 831/2002

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 23. pantu,

ņemot vērā Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinumu,

tā kā:

- (1) Ar Regulu (EK) Nr. 223/2009 izveido tiesisko regulējumu Eiropas statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai, tostarp vispārīgus noteikumus par konfidenciālu datu aizsardzību un pieejamību.
- (2) Ieguvumi no datiem, kas savākti Eiropas statistikas vajadzībām, ir maksimāli jāpalielina, cita starpā uzlabojot pētnieku piekļuvi konfidenciāliem datiem zinātniskiem nolūkiem.
- (3) Uz daudziem jautājumiem tādās jomās kā sociālās zinātnes, ekonomikas, vides un politikas zinātne var pienācīgi atbildēt, tikai izmantojot atbilstošus un detalizētus datus, kas ļauj veikt padziļinātu analīzi. Šajā kontekstā pētniecībai pieejamās detalizētās informācijas kvalitāte un savlaicīgums kļūst par svarīgu elementu sabiedrības izpratnē un pārvaldībā, kas balstīta uz zinātnei.
- (4) Tāpēc pētniecības aprindām būtu jānodrošina plašāka pieeja konfidenciāliem datiem, kurus izmanto Eiropas statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai, analīzes veikšanai zinātnes progresa veicināšanas nolūkā, neietekmējot augsto aizsardzības līmeni, kas nepieciešams konfidenciāliem statistikas datiem.
- (5) Iestādes, kuru mērķis ir veicināt un nodrošināt piekļuvi datiem zinātnisko pētījumu vajadzībām sabiedrībai un politikai svarīgās jomās, varētu sniegt ieguldījumu zinātniskos nolūkos izmantojamu konfidenciālu datu pieejamības veicināšanas procesā, tādējādi uzlabojot piekļuvi konfidenciāliem datiem.
- (6) Riska pārvaldības pieeja būtu efektīvākais modelis, ar kura palīdzību padarīt pieejamu lielāku konfidenciālu datu daudzumu zinātniskiem nolūkiem, vienlaikus saglabājot konfidencialitāti attiecībā uz respondentiem un statistikas vienībām.
- (7) Konfidenciālu datu fiziska un loģiska aizsardzība būtu jānodrošina, veicot normatīvos, administratīvos, tehniskos un organizatoriskos pasākumus. Šiem pasākumiem nevajadzētu būt tik stingriem, lai ierobežotu datu lietderību zinātniskās pētniecības vajadzībām.
- (8) Šajā nolūkā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 223/2009 dalībvalstīm un Komisijai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai novērstu statistikas konfidencialitātes pārkāpumus un sodītu par tiem.
- (9) Jo īpaši šī regula nodrošina privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību un personas datu pilnīgu aizsardzību (Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pants).
- (10) Šī regula būtu jāpiemēro, neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvu 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ⁽²⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti ⁽³⁾.
- (11) Šī regula būtu jāpiemēro, neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīvu 2003/4/EK par vides informācijas pieejamību sabiedrībai ⁽⁴⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 6. septembra Regulu (EK) Nr. 1367/2006 par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ⁽⁵⁾.

⁽²⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.⁽³⁾ OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.⁽⁴⁾ OV L 41, 14.2.2003., 26. lpp.⁽⁵⁾ OV L 264, 25.9.2006., 13. lpp.⁽¹⁾ OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.

- (12) Komisijas 2002. gada 17. maija Regula (EK) Nr. 831/2002, ar ko Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku īsteno attiecībā uz konfidencialu datu pieejamību zinātniskiem nolūkiem ⁽¹⁾, būtu jāatceļ.
- (13) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Eiropas Statistikas sistēmas komitejas (ESS komitejas) atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem var piešķirt piekļuvi Komisijai (*Eurostat*) nosūtītiem konfidencialiem datiem, lai varētu veikt statistikas analīzi zinātniskiem nolūkiem, un noteikumus par sadarbību starp Komisiju (*Eurostat*) un valsts statistikas iestādēm, lai atvieglotu šādu piekļuvi.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā izmanto šādas definīcijas:

- 1) "konfidenciali dati zinātniskiem nolūkiem" ir dati, kuros varētu vienīgi netieši identificēt statistikas vienības un kas ir pieejami drošas izmantošanas datņu vai zinātniskas izmantošanas datņu formā;
- 2) "drošas izmantošanas datnes" ir konfidenciali dati zinātniskiem nolūkiem, kuriem nav piemērotas citas statistikas izpaušanas kontroles metodes;
- 3) "zinātniskas izmantošanas datnes" ir konfidenciali dati zinātniskiem nolūkiem, kuriem ir piemērotas statistikas izpaušanas kontroles metodes, lai atbilstīgi pašreizējai paraugpraksi līdz atbilstīgam līmenim samazinātu statistikas vienības identificēšanas risku;
- 4) "statistikas izpaušanas kontroles metodes" ir metodes, kas paredzētas, lai mazinātu informācijas par statistikas vienībām izpaušanas risku, un kas parasti balstītas uz pieejamo datu apjoma ierobežošanu vai šo datu izmaiņšanu;
- 5) "piekļuves vietas" ir fiziska vai virtuāla vide un tās organizatoriskais modelis, kurā tiek nodrošināta piekļuve konfidencialiem datiem zinātniskiem nolūkiem;
- 6) "valsts statistikas iestādes" ir valsts statistikas institūti un citas valsts iestādes, kas katrā dalībvalstī ir atbildīgas par Eiropas statistikas izstrādi, sagatavošanu un izplatīšanu un kas noteiktas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 223/2009.

3. pants

Vispārīgi principi

Komisija (*Eurostat*) var zinātniskiem nolūkiem piešķirt pieeju konfidencialiem datiem, kas ir tās rīcībā Eiropas statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai, kā minēts Regulas (EK) Nr. 223/2009 1. pantā, ja tiek ievēroti šādi nosacījumi:

- a) piekļuvi pieprasa atzīta pētniecības iestāde;
- b) ir iesniegts atbilstīgs pētījuma priekšlikums;
- c) ir norādīts konfidencialu datu, ko izmantos zinātniskiem nolūkiem, pieprasītais veids;
- d) piekļuvi nodrošina Komisija (*Eurostat*) vai cita piekļuves iestāde, ko akreditējusi Komisija (*Eurostat*);
- e) attiecīgā valsts statistikas iestāde, kas sniegusi datus, ir devusi savu piekrišanu.

4. pants

Pētniecības iestādes

1. Pētniecības iestāžu atzīšana ir balstīta uz šādiem kritērijiem:
 - a) iestādes mērķis; iestādes mērķa novērtējumu veic, pamatojoties uz tās statūtiem, pamatuzdevumu deklarāciju vai citu mērķa deklarāciju; iestādes mērķos ir atsauce uz pētniecību;
 - b) ilgstoša iestādes pieredze vai reputācija kā struktūrai, kas veic augstas kvalitātes pētījumus un tos publisko; iestādes pētniecības projektu īstenošanas pieredzi novērtē, pamatojoties, cita starpā, uz pieejamajiem tādu publikāciju un pētniecības projektu sarakstiem, kuros iestāde bijusi iesaistīta;
 - c) iekšējā organizatoriskā kārtība attiecībā uz pētniecību; pētniecības iestāde ir atsevišķa organizācija ar juridiskas personas statusu, kas nodarbojas ar izpēti, vai pētniecības nodaļa organizācijā; pētniecības iestādei ir jābūt neatkarīgai un autonomai, izdarot zinātniskos secinājumus, un tai jābūt nodalītai no tās struktūras politikas jomām, kurai tā pieder;
 - d) pastāv drošības pasākumi datu drošības nodrošināšanai; pētniecības iestāde atbilst tehniskajām un infrastruktūras prasībām, nodrošinot datu drošību.
2. Deklarāciju par apņemšanos ievērot konfidencialitāti, kas ir saistoša visiem iestādes pētniekiem, kuriem būs piekļuve konfidencialiem datiem zinātniskiem nolūkiem, un kurā precizēti piekļuves nosacījumi, pētnieku saistības, konfidencialitātes ievērošanas pasākumi attiecībā uz statistikas datiem un sankcijas šo saistību pārkāpuma gadījumā, paraksta pētniecības iestādes iecelts pārstāvis.

⁽¹⁾ OV L 133, 18.5.2002., 7. lpp.

3. Komisija (*Eurostat*) sadarbībā ar Eiropas Statistikas sistēmas (ESS) komiteju izstrādā pētniecības iestāžu vērtēšanas pamatnostādnes, kurās iekļauta 4. panta 2. punktā minētā apņemšanās ievērot konfidencialitāti. Pienācīgi pamatotā gadījumā Komisija (*Eurostat*) atjaunina pamatnostādnes saskaņā ar ESS komitejas apstiprināto procesuālo kārtību.

4. Ziņojumi par pētniecības iestāžu novērtējumu tiek darīti pieejami valsts statistikas iestādēm.

5. Komisija (*Eurostat*) savā tīmekļa vietnē publicē un uztur atjauninātu atzīto pētniecības iestāžu sarakstu.

6. Komisija (*Eurostat*) regulāri atkārtoti novērtē sarakstā iekļautās pētniecības iestādes.

5. pants

Pētījuma priekšlikums

1. Pētījuma priekšlikumā tiek pietiekami detalizēti norādīts:

- a) pamatots pētījuma mērķis;
- b) paskaidrojums, kāpēc šo mērķi nevar sasniegt, izmantojot nekonfidenciālus datus;
- c) iestāde, kas pieprasa piekļuvi;
- d) konkrēti pētnieki, kuriem būs piekļuve datiem;
- e) piekļuves vietas, kuras paredzēts izmantot;
- f) datu kopas, kuras tiks izmantotas, un to analīzes metodes;
- g) paredzētie pētījuma rezultāti, kas tiks publicēti vai citādi izplatīti.

2. Pētījuma priekšlikumam pievieno individuālas konfidencialitātes deklarācijas, ko parakstījuši pētnieki, kuriem būs piekļuve datiem.

3. Komisija (*Eurostat*) sadarbībā ar ESS komiteju izstrādā pamatnostādnes pētījumu priekšlikumu vērtēšanai. Pienācīgi pamatotā gadījumā Komisija (*Eurostat*) atjaunina pamatnostādnes saskaņā ar ESS komitejas apstiprināto procesuālo kārtību.

4. Ziņojumi par pētījumu priekšlikumu novērtējumu tiks darīti pieejami valsts statistikas iestādēm, kuras nosūtījušas attiecīgos konfidenciālos datus Komisijai (*Eurostat*).

6. pants

Valsts statistikas iestāžu nostāja

1. Pirms piekļuves piešķiršanas katram pētījuma projektam tiek iegūta tās valsts statistikas iestādes piekrišana, kura nosūtījusi attiecīgos konfidenciālos datus. Valsts statistikas iestāde savu

nostāju iesniedz *Eurostat* četrus nedēļu laikā no dienas, kad valsts statistikas iestāde saņemusi attiecīgo ziņojumu par pētījuma priekšlikuma novērtējumu.

2. Valsts statistikas iestādes, kuras nosūtījušas attiecīgos konfidenciālos datus, un Komisija (*Eurostat*), kad vien iespējams, vienojas par apspriešanās procedūras vienkāršošanu un tās īstenošanu īsākā laikā.

7. pants

Konfidenciāli dati zinātniskiem nolūkiem

1. Piekļuvi drošas izmantošanas datnēm var piešķirt ar nosacījumu, ka pētījumu rezultāti netiek publiskoti bez iepriekšējās pārbaudes, lai pārlicinātos, ka tajos netiek izpausti konfidenciāli dati. Piekļuvi drošas izmantošanas datnēm var sniegt tikai Komisijas (*Eurostat*) piekļuves vietās vai citās piekļuves vietās, kuras Komisija (*Eurostat*) akreditējusi attiecībā uz piekļuves nodrošināšanu drošas izmantošanas datnēm.

2. Piekļuvi zinātniskas izmantošanas datnēm var piešķirt ar nosacījumu, ka pētniecības iestādē, kas pieprasa piekļuvi, ir nodrošināti atbilstīgi drošības pasākumi. Komisija (*Eurostat*) publicē informāciju par nepieciešamajiem drošības pasākumiem.

3. Sadarbībā ar valsts statistikas iestādēm Komisija (*Eurostat*) sagatavo datu kopas izmantošanai pētniecībā, kuras pielāgotas konfidenciālo datu, ko izmanto zinātniskiem nolūkiem, atšķirīgajiem veidiem. Sagatavojot datu kopu izmantošanai pētniecībā, Komisija (*Eurostat*) un valsts statistikas iestādes ņem vērā konfidenciālu datu nelikumīgas izpaušanas risku un ietekmi.

8. pants

Piekļuves vietas

1. Piekļuvi konfidenciāliem datiem zinātniskiem nolūkiem var piešķirt, izmantojot piekļuves vietas, ko akreditējusi Komisija (*Eurostat*).

2. Piekļuves vietas atrodas valsts statistikas iestādēs. Izņēmuma kārtā piekļuves vietas var atrasties ārpus valsts statistikas iestādēm; tam nepieciešama to valsts statistikas iestāžu iepriekšēja nepārprotama piekrišana, kas nosūtījušas attiecīgos datus.

3. Piekļuves vietu akreditācija ir balstīta uz kritērijiem, kas attiecas uz piekļuves vietas mērķi, tās organizatorisko struktūru un datu drošības un datu pārvaldības standartiem.

4. Komisija (*Eurostat*) sadarbībā ar ESS komiteju izstrādā pamatnostādnes piekļuves vietu vērtēšanai. Pienācīgi pamatotā gadījumā Komisija (*Eurostat*) atjaunina pamatnostādnes saskaņā ar ESS komitejas apstiprināto procesuālo kārtību.

5. Ziņojumi par piekļuves vietu novērtējumu tiek darīti pieejami valsts statistikas iestādēm. Ziņojumos ietver ieteikumu

par tādu konfidenciālu datu veidu, kuriem var nodrošināt piekļuvi, izmantojot piekļuves vietu. Komisija (*Eurostat*) pirms lēmuma pieņemšanas par piekļuves vietas akreditēšanu apspriežas ar ESS komiteju.

6. Atbilstīgi norādītās piekļuves vietas vai organizācijas, kurā atrodas piekļuves vieta, pārstāvis un Komisija (*Eurostat*) slēdz līgumu, kurā nosaka saistības attiecībā uz piekļuves vietu saistībā ar konfidenciālu datu aizsardzību un organizatoriskiem pasākumiem. Komisija (*Eurostat*) regulāri tiek informēta par piekļuves vietu veiktajām darbībām.

7. Komisija (*Eurostat*) savā tīmekļa vietnē publicē un uztur akreditēto piekļuves vietu sarakstu.

9. pants

Organizatoriskie jautājumi

1. Komisija (*Eurostat*) regulāri informē ESS komiteju par administratīviem, tehniskiem un organizatoriskiem pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu konfidenciālu datu fizisku un loģisku aizsardzību un uzraudzītu un novērstu nelikumīgas izpaušanas risku vai jebkādas izmantošanas risku citiem mērķiem, nevis tiem, kuru īstenošanai piekļuve ir piešķirta.

2. Komisija (*Eurostat*) savā tīmekļa vietnē publicē:

- a) pētniecības iestāžu, pētījumu priekšlikumu un piekļuves vietu vērtēšanas pamatnostādnes;
- b) atzīto pētniecības iestāžu sarakstu;
- c) akreditēto piekļuves vietu sarakstu;
- d) izmantošanai pētniecībā paredzēto datu kopu sarakstu ar attiecīgu dokumentāciju un pieejamo piekļuves režīmu sarakstu.

10. pants

Atcelšana

Regulu (EK) Nr. 831/2002 atceļ.

Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu.

11. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2013. gada 17. jūnijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO